ΕΤΟΣ Γ'. — ΑΡΙΘ. 262 Τιμᾶται λεπτὰ 10. ΤΕΤΑΡΤΗ 3 ΜΑΡΙΤΟΥ 1882

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Ἐν Ἀθήναις φρ. 15.—Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 16.—Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ ΤΟΥ «ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ»

ἰδίως οἱ τρελλαινόμενοι μὲ τὰ πολιτικὰ καὶ τοιοῦτοι εἶναι τὰ 99 % τοῦ δημοσίου μας, ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρις ἓξ φύλλων ἀκόμα θὰ ἀπολαύσουν μοναδικὴν μέχρι τοῦδε περιγραφὴν τῆς **ἀγγλικῆς βουλῆς τῶν Κοινοτήτων** ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου ἐκ Λονδίνου ἀνταποκριτοῦ μας, τοῦ φοβεροῦ **Timeson**. Καμμία ἐφημερὶς ἄχρι τοῦδε δὲν ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς τόσον πολύτιμον ἀνάγνωσμα. Τὸ μὲν θέμα εἶναι ἐκ τῶν ἀξιοπεριεργοτέρων, ἡ δὲ γραφὶς ἐξ ἐκείνων αἵτινες ἀφανίζουν τὰ θέματα, διὰ τῆς ἐξαντλήσεως. Μετὰ ἓξ φύλλα θὰ γνωρίζητε περίφημα τί ἐστι **Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων**, ἥτις μέχρι τοῦδε σᾶς ἐφαίνετο ὡς ὄγδοον θαῦμα τοῦ κόσμου. Τὰς γνώσεις αὐτὰς θὰ τὰς ὀφείλετε εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ **Μὴ Χάνεσαι** καὶ ἀπὸ τοῦδε δεχόμεθα τὰς εὐχαριστίας σας.

* * *

Ἄλλη ἀπόλαυσις κατὰ συνέχειαν περιοδικὴν ἀπὸ τῆς σήμερον παρεχομένη εἶναι ἡ γαργαλιστικὴ ὡς θεὰ ἡμιγύμνου χανουμίσσης Ἐπιφυλλὶς τοῦ **Παληάνθρώπου** μας :

ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛ' ΑΓΑΠΗΣΑ!

Ἀπὸ τῶν πρώτων σελίδων της ὑπόσχεται ὅτι θὰ κάμῃ θραῦσιν εἰς πολλῶν νέων καὶ μὴ νέων, ἀρρένων καὶ μὴ ἀρρένων, καρδίας. Εἶναι ὁ μόνος τῶν Ἀθηνῶν μυθιστοριογράφος, ὁ **Παληάνθρωπός** μας, ὅστις γνωρίζει νὰ γεννᾷ ἐπανάστασιν ποικίλου εἴδους μὲ τὴν Ἐπιφυλλίδα του.

Καὶ θ' ἀκούητε πλέον ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς :

— Ἀ ! τὸν Παληάνθρωπον ! Καλὰ τὰ λέγει !

— Μὰ δὲν ὑποφέρεται αὐτὸς ὁ Παληάνθρωπος ! Τὸ παραξηλόνει.

— Μωρὲ ὄνομα καὶ πρᾶγμα αὐτὸς ὁ Παληάνθρωπος !

— Μὰ δὲ μοῦ λὲς ποῦ ταὐρίσκει ! Σάνα τάδε καὶ τάκουσε μὲ τ' αὐτιά του !

— Οὐμ, μ, μ, μ ! Δὲν ἀντέχω. Θὰ τὸν ἀφήσω στὴ μέση.

— Αὐτὸς φαίνεται νὰ κάνῃ συντροφιὰ μὲ . . . .

Καὶ θὰ ἐξακολουθοῦν τὰ σχόλια, καὶ θὰ θριαμβεύῃ ὁ Παληάνθρωπος, καὶ θὰ τὸν ὑβρίζουν φανερὰ αἱ δεσποινίδες, διὰ νὰ τὸν ἀγαποῦν μυστικά, καὶ θὰ εἶναι εἰς ὅλων τὰ στόματα, μασσώμενος καὶ ξηρομασσώμενος μάλιστα.

* * *

Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσετ' ἐπίσης ὅτι πρώτην φορὰν ἡ τραγικοκωμικὴ Ἐποχὴ τῶν **Πετσωμάτων** ἐκτυλίσσεται ἐν μυθιστορήματι ὑπὸ τοῦ ἀθηναϊκωτέρου ὅλων τῶν παρ' ἡμῖν καλάμου.

* * *

Ἐπὶ τούτοις, ἀπὸ τῆς σήμερον διπλασιάζει τὸ **Μὴ Χάνεσαι** τὴν ἐκτύπωσιν τῶν φύλλων του.

ΦΡΟΥ - ΦΡΟΥ

Ἐνθυμεῖσθε τὴν κίνησιν τοῦ Γερμανοῦ Ντέλιγγερ, γενομένου ἀρχηγοῦ τῶν Παλαιῶν Καθολικῶν, ἀποσπασθέντων ἐκ τῆς μεγάλης μάζης τῶν Καθολικῶν.

Παρόμοιον κίνημα ἔλαβε χώραν ἐσχάτως καὶ εἰς τὴν μεγάλην μάζαν τῶν Κουμουνδουρικῶν, ἐξ ἧς ἀποσπασθέντες οἱ διαμαρτυρόμενοι ἀποτελοῦσιν ἤδη παρὰ τοῖς Τρικουπικοῖς τὸ κόμμα τῶν Παλαιῶν Κουμουνδουρικῶν.

Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος εἶναι ὁ σὶρ Βαλαωρίτης.

—

Ὁ κ. Σιβιτανίδης διεκτραγωδῶν ἐν τῷ *Τηλεγράφῳ* τὰ τῆς ἀποβολῆς του ἔγραφε κατὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ὅτι ἔστησεν ἀγχόνην ἐναντίον τῶν ὑπουργικῶν.

— Ὅσον διὰ τὸν Σιβιτανίδην, ὑπέλαβεν εἰς, ἡ κρεμάλα ἦτο πολὺ δικαία.

—

Καὶ μία ἐπιγραφὴ καταστήματος ἀρκετὰ κωμική :

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἐν τῷ μέσῳ ἕνας λοφίσκος. Ἑτέρωθεν δύο κυπάρισσοι, ὧν ἡ μία τοῦ βουλευτοῦ Πατρῶν κ. Ῥηγοπούλου.

Καὶ κάτωθεν ὁ νεολογισμός :

ΞΥΛΟΚΑΨΕΙΟΝ.

Ἐννοεῖται ὅτι κἀνένα ξύλο δὲν καίει, τοὐναντίον ὅλα τὰ πουλεῖ ἄκαυτα.

—

Ἐκ τῶν φυσιογνωμιῶν αἵτινες ἐπλήρωσαν τὸ νέον προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, εὑρίσκομεν συμπαθητικωτέραν τὴν τοῦ κ. **Ν. Νομικοῦ** Βουλευτοῦ Θήρας· ἐκ τῶν ὀλίγων ἀληθῶς σεμνῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἔθνους, πολιτευθεὶς ἄχρι τοῦδε ἀμέμπτως, ἐφ' ᾧ καὶ ἀποκτήσας ἀκλόνητον μὲν ἐπιῤῥοὴν παρὰ τοῖς συμπολίταις αὐτοῦ, μεγάλην δὲ ὑπόληψιν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ, διὰ τὴν ἀκεραιότητα καὶ μετριοπάθειαν τοῦ χαρακτῆρός του, τὸ διαυγὲς τῆς κρίσεως καὶ τῆς παραδειγματικῆς τιμιότητος καὶ ἠθικῆς του

Ταῦτα, διότι ὀφείλομεν τιμὰς οὐ μόνον εἰς τοὺς ποιοῦντας ψευδῆ πάταγον περὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δειλοὺς, ἀλλ' ἀδαμαντίνους, χαρακτῆρας οἵτινες εἰσὶν αἱ μόναι ἐγγυήσεις ὑγιοῦς Πολιτείας.

—

Δι' ἔλλειψιν χώρου παρελείφθησαν ἔξω ἐν τῷ προλαβόντι φύλλῳ μακρὰ πρακτικὰ δύο συνεδριάσεων τοῦ συνεργάτου μας *Νάτου*

—

Παραλειφθεῖσα ἐρωταπόκρισις :

Τζάνες. Ἠξεύρετε, κύριοι, εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρισκόμεθα ;

Ῥάλλης. Ἂς εἶσθε καλά.

Τζάνες. Ὁ ἀναμάρτητος βαλέτω τὸν λίθον !

Ῥάλλης. Θὰ τὸν βάλῃ, μάλιστα, θὰ τὸν βάλῃ.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ.

—

Ἐκεῖνος ὅπου ἔκαμε τὸν πόλεμο εἰρήνη,
ἐκεῖνος ποὺ ἐπλάτυνε τὴν ἔρημη πατρίδα,
ἐκεῖνος ποὺ δὲν σκέπτεται ποτέ του τί θὰ γίνῃ,
ἐκεῖνος ποὺ τοῦ λέοντος διαλέγει τὴν μερίδα,
ἐκεῖνος ποὺ δὲν χάνεται κι' ὁ κόσμος ἂν χαλᾷ,
ἐχάθηκε, γκρεμίστηκε καὶ πέρτει χαμηλά.

—

Ὤ ! πόσοι κλαῖν 'στὸ πέσιμο τοῦ γέρο-Δημητρίου,
πόσοι 'στοὺς δρόμους ἔρημοι καὶ ὀρφανοὶ θὰ μείνουν !
Ὤ! πόσοι δὲν θὰ βλέπουνε τὴν πόρτα τοῦ Ταμείου,
καὶ πόσοι ῥοδοκόκκινοι σὰν τσίροι θὲ νὰ γίνουν !
Ναί ! κλάψετε καὶ ἔπεσε ὁ γέρο-Παναγιώτης,
ὁ προσφιλὴς Γλυκύτατος, σωτὴρ καὶ τροφοδότης.

—

Ἀλλ' ὅμως ἔπεσες καὶ σὺ μαζί του, Μολαΐτη,
καὶ κλαίει ἡ πρωτεύουσα προστάτη καὶ πατέρα !
Ἐσὺ φροντίζεις νὰ μὴ 'μπῇ ὁ θάνατος σὲ σπῆτι,
καὶ μόνο μὲ τὰ μέτρα σου μᾶς διώχνεις τὴ χολέρα.
Ἂν σ' ἔφαγαν τὰ Νούμερα καὶ ἡ Οἰκονομία,
ἀλλὰ φροντίζεις κάποτε καὶ γιὰ οὐροδοχεῖα.

—

Καὶ τώρα ποιὸς γιὰ τὰς κλεινὰς Ἀθήνας θὰ ἰδρώσῃ ;
Κι' ἂν πάλι μᾶς ἐπισκεφθῇ καμμιὰ ἐπιδημία,
ποιὸς θὰ 'μπορέσῃ τὴ ζωὴ τῶν πολιτῶν νὰ σώσῃ,
καὶ ποιὸς προστάτης θὰ φανῇ 'στὴν ἀνθρωποθυσία;
Σὺ ἤσουν ὁ πατέρας μας καὶ ἤμαστε παιδιά σου,
καὶ εἴχαμε γιὰ φάρμακο 'στὸν τύφο τὄνομά σου.

—

Μαζὶ μὲ τοῦτον κλάψετε τὸν Ἀθανασιάδη !
κι' αὐτὸς τὰ Οἰκονομικὰ, 'στὰ δάκτυλα τὰ παίζει,
τὰ 'βρίσκει δέκα τὸ πρωὶ, καὶ εἴκοσι τὸ βράδυ,
μ' αὐτὰ 'μιλεῖ 'στὸν ὕπνο του, μ' αὐτὰ καὶ 'στὸ τραπέζι.
Πάει καὶ τοῦτος, ἔπεσε, χωρὶς κἂν νὰ προφθάσῃ
τοῦ Ἄδαμ Σμὶθ παράγραφο κανένα νὰ διαβάσῃ.

—

Πλὴν φεῦ! χωρὶς τὸν Μπούμπουλη τὸ ἔθνος πῶς θὰ μείνῃ;
κλαῖτε κι' αὐτόν, ποῦ σάλεψε τοῦ Πόντου μας τὸ βάθος,
ὁποῦ γοργόνα τοὔπρεπε θαλασσινὴ νὰ γίνῃ,
καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἔλαβε τὸ σχῆμα κατὰ λάθος.
Καὶ τὸν Γεωργάκη κλάψετε, μαζὶ καὶ τὸν Ἀντώνη,
Ὁ Κουμουνδοῦρος ἔπεσε....ὤ! δάκρυα καὶ πόνοι !

Souris.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

—

La fille du Tambour-Major.

Ἡ σαρακοστὴ ἀπέδωσεν ὅλα τὰ θέλγητρα τὰ ὁποῖα αἱ ἀπόκρεω εἶχον ἀφαιρέσει ἀπὸ τὸ μονογενὲς θεατρόν μας. Καθ' ἑσπέραν τὸ γαλλικὸν βωδεβίλλειον συγκεντρόνει ἐκεῖ κόσμον διαφόρων τάξεων, ὅστις παρέρχεται, γλυκείας καὶ ἐλαφρᾶς, τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας, ἐν μέσῳ φώτων, μουσικῆς, ἀνθέων, στέρνων, κνημῶν, κεφαλῶν ὡραίων, προσώπων δυσειδῶν, χαριεντισμῶν, πότου, καπνίσματος, ἐλαφροτήτων ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ μπουφέ.

Ὁ θίασος τοῦτο ἔχει τὸ καλὸν ὅτι ἀποτελεῖ ἐν σύμπλεγμα χρυσῶν μετριοτήτων. Μεγάλα πράγματα δὲν ἀκοῦς· ἀλλὰ καὶ δὲν ἐνοχλεῖσαι, δὲν φεύγεις ἀγανακτησμένος, τοῦθ' ὅπερ διὰ τὸ ῥωμαϊκὸ καὶ διὰ θέατρον διαθέτον εἰς τὸν ἐργολάβον μίαν καὶ μόνην πλατεῖαν, εἶναι πολύ.

Οὔτε δυνάμεθα νὰ παραπονεθῶμεν ἂν τὰς σειρὰς τῶν καθισμάτων τόσον τὰς ἐστένευσαν, ὥστε καὶ οἱ ὀλιγώτερον προγάστορες ἀναγκάζονται ν' ἀφίνωσι τὴν κοιλίαν των εἰς τὸ ἱματιοφυλάκιον μαζὶ μὲ τὰς ῥάβδους καὶ τὰ παραντεσσοῦ των, καὶ νὰ τὰ παραλαμβάνωσιν ἔπειτα πληρόνοντες δύο δεκάρας

Ἡ *Κόρη τοῦ Τυμπανισποῦ* ἐκρίθη σχετικῶς ὡς ἡ πρώτη ἐπιτυχία. Συντελεῖ πολὺ καὶ ἡ ὀπερέττα· ἡ μὲν μουσικὴ τόσον γοργὴ καὶ εἰονεὶ μεθυσμένη, τὸ δὲ *λιμπρέττο* τόσον κωμικοπαθητικὸν, ὥστε νομίζει τις ὅτι τὸ συνέγραψεν ὁ Δὲ Κάστρος, ὅστις, δὲν φοιτᾷ πλέον εἰς τὸ θέατρον, διότι ποτὲ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε τὴν διάκρισιν νὰ τοῦ ἀνοίξῃ τὰ Βασιλικὰ θεωρεῖα.

ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛΑ ΑΓΑΠΗΣΑ.

1878

—

Κεφάλαιον πρῶτον.

Ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ ὧν δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος παρὰ μόνον ὅταν ὑπάρχῃ λόγος.

Ἦτο ὀγδόη ὥρα τῆς νυκτὸς τῆς ἡμέρας 11 Ἰανουαρίου 1878.

Ὁ ἀνέφελος ἀττικὸς ὁρίζων ἦτο πλήρης νεφελῶν, καὶ μαύρων μάλιστα.

Αἱ καθ' Ὅμηρον εὐρυάγυιαι Ἀθῆναι ἦσαν καταλασπωμέναι, καὶ οἱ λάκκοι, οἱ σκαφέντες πρὸς δενδροφύτευσιν, πλήρεις ὑδάτων· ἢ καλλίτερον ὅσαι τρύπαι ἦσαν στὴ γῆ, τόσα καὶ στόμια βούρκων χαίνοντα, ἕτοιμα νὰ καταπίωσι πάντα τὴν εὐθεῖαν βαδίζοντα.

Τὰ φανάρια, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ σελήνη — εὐήλιος γὰρ ἡ ἡμέρα—ἤθελε καταφωτίσει τὰς Ἀθήνας καὶ ἰδίως οἰκονομίας ἕνεκα, δὲν εἶχον κατὰ τὸ σύνηθες ἀφθῆ.

Ἔρεβος λοιπὸν ἐκάλυπτε τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος, ἧς οἱ ὄλβιοι ἀστοὶ συνωστίζοντο ἐν τοῖς καφεψείοις, τυρβάζοντες περὶ ἀέρος καὶ ὑδάτων λαλοῦντες.

Καὶ ἴσα ἴσα ἐψιχάλιζε.

Ἐγὼ εἰς μίαν γωνίαν τοῦ *Βυζαντίου* ἐν πολιορκίᾳ στενῇ καθισμάτων, ἀργελέδων, ποτηρίων καὶ λάλων στομάτων ἔχασκα τὸν καφέ μου ῥοφῶν, ὡς βαχατλῆς.

Καὶ σκέψις μὲν οὐδεμία μοῦ κατέτρωγε τὴν κεφαλὴν, σκέψεις ὅμως πολλαὶ ἐπτερύγιζον περὶ αὐτὴν, ὅτε ζωηρὰ συζήτησις ὁμίλου τινος φοιτητῶν παρακαθημένων μοῦ διήγειρε τὴν προσοχήν.

Καυγᾶς μεγάλος εἶχε στηθῆ καὶ ἔρις ἐξήναπτε τὰ μάλα σφοδρά.

Συνεζητεῖτο τίς ἐξ αὐτῶν ἐσχημάτιζε κύκλον ἢ στεφάνην ἐκ τοῦ ἀπολυομένου τῶν στομάτων αὐτῶν καπνοῦ.

Καὶ ῥῆξις μὲν δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ τὰ: *εἶσαι μασκαρᾶς, ἄει χάσου, σ' ἔχω κτλ.* ἔπεραν καὶ ἔδιδον μετ' ἀστραπηβόλου γλωσσοκοπικῆς ταχύτητος. Κάπου κάπου ἠκούοντο καὶ τὰ: *εἶσαι χαμάλμπασης, μπούφος, κουφαΐδόκι.*

Παρὰ τὴν Ἀκαδημαϊκὴν νεότητα τριὰς φουστανελάδων καὶ πόδα ἐπὶ τοῦ ποδὸς ἔχοντες καὶ θωπεύοντες τὰ ἄκρα αὐτῶν τὰ μάλα ἁβρῶς, ἐσχολίαζον τὸν λόγον τοῦ κ. Κουμουνδούρου, καὶ ἰδίως τὸ ζητωκραυγασθὲν ἐκεῖνο μέρος δι' οὗ ἐπηγγέλετο τὴν «ὑπεράσπισιν τῶν ἀπαραγράπτων δικαιωμάτων τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν δεινοπαθούντων ἀδελφῶν.»

Παρακκατιὸν δυὰς φίλων ἐτάβλιζον ἐν ἐξάῳ ἀλληλοϋβριζόμενοι μετὰ σχημάτων ἀγρίων καὶ βλοσυρῶν ὀφθαλμῶν, ἐνῷ οἱ περὶ αὐτοὺς θεαταὶ ἐξεκαρδίζοντο γελῶντες, ὁσάκις ἠκούετο ἐκ τῶν διαμαχομένων κραυγὴ ἀγανακτήσεως :— *Σοῦ δίνω τὸ τάβ.λι στὸ κεφά.λι,* — *Σοῦ πετῶ τὰ πού.λια στὰ μοῦτρα,*—*Κορδίδο,*—*Κ.λέφτη !*

Ὁ ἐκ τῶν σιγάρων καὶ ἀργελέδων καπνὸς ἐπλήρου τὸ καφεψεῖον, αἱ δὲ ἀγριοφωνάρες τῶν παραγγελιοδόχων ὑπηρετῶν ἐχαλοῦσαν τὸν κόσμο.

Αἴφνης ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ λοῦστρος μὲ πηχυαῖον στόμα, κρεμαμένην γλῶσσαν, ὡς λαχανιασμένου σκύλου, καὶ συγκεκομμένην φωνὴν καὶ πνοὴν εἰσορμᾷ ξηπόλυτος, ξεσκούφωτος καὶ κουρελιασμένος κρατῶν δέσμην παραρτημάτων καὶ κραυγάζων:

— Τὸ ἑκτακτο παράρτημα τοῦ *Ἐθνικοῦ Πνεῦμα* καὶ ἡ ἐπανάστασι τῶν μεθορί . . . καὶ ἡ νίκη . . . πέντε λεπτὰ, πέντε λεπτά ! . . .

Μόλις τούτου εἰσελθόντος κατέρθασε δεύτερος ὠκύπους ὡς Ἀχιλλεὺς ἀσθμαίνων, καὶ βοῶν :

— Τὸ παράρτημα τοῦ *Μέλλον* καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν τούρκων καὶ ἡ πεζοναυμοχανία τοῦ Κριάρη στὴ Κρήτη, πέντε λεπτά.

Τρίτος ὁμότεχνος τῶν πρώτων εἰσεπήδησε διάβροχος, μὲ λασπωμένα φύλλα καὶ μὲ πνιγομένην φωνήν.

— Τὸ παράρτημα τῆς *Ἀλήθειας* καὶ ἡ σφαγὴ τῶν χριστιανῶνε τῆς Θεσσαλίας καὶ ἡ μάχη τοῦ πολέμου καὶ ἡ αἰχμαλωσία τῶν βεήδων, πέντε λεφτὰ, πέντε λεφτά.

Βοὴ καὶ ἀλλαλαγμὸς ἐξηγέρθη τότε ἐν τῷ καφεψείῳ παρὰ πάντων.

— Βρὲ μάγκα, ἐδῶ—Βρὲ *Ἐθνικὸ Πνεῦμα* — Λοῦστρο — Βρὲ *Ἀλήθεια*—Μὲ τὸ παράρτημα—Μέλλον !

Καὶ οἱ μάγκες γοργοὶ ἐπήδουν ἀπνευστὶ πρὸς πάντας διαμοιράζοντες παραρτήματα· ἀλλ' ὁ θρῆνος καὶ ὁ κοπετὸς ἤρξατο κατὰ τὴν συλλογὴν τῶν πενταλέπτων.

— Ἀφεντικὸ, τὴ πενταρίτσα μου.

— Τώρα δὲν τὴν 'πῆρες ;

— Ὄχι· δὲν μοῦδωκες.

— Αἴ τὴν πῆρε 'κεῖνος ὁ ἄλλος 'κεῖ κάτω. Ἄει πιάσ' τον.

Ἄλλος μάγκας πρὸς ἄλλον ἀγοραστὴν :

— Ἀφεντικὸ, δὲν μὲ πλήρωσες.

— Νὰ χαθῇς. Πάρ'το καὶ φύγε. Ψευτοφυλλάδες τοῦ διαβόλου.

— Τώρα ποῦ τὸ διάβασες....

— Κρεμνίσου, νὰ μὴ σ' ἀρχίσω στὰ χαστούκια.

Ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ ἀποχωρῶν ὁ μάγκας ἔρριψε κατὰ τοῦ κιβδήλου ἀγοραστοῦ τὸ πάρθιόν του βέλος.

— Τοῦ λόγου του ποῦ τὰ ξέρει ὅλα... Δὲν λὲς πῶς εἶσαι ἀπένταρος ! Κρῖμα στὰ γυαλιὰ ποῦ φορεῖς κιόλας.

Ἤρξατο εἶτα μεταξὺ τῶν λούστρων ἡ διαλογὴ τῶν κατὰ λάθος ληφθέντων πενταλέπτων.

— Ῥὲ Σκλιάρη, δός μου τὴν πεντάρα ποῦ 'πῆρες ἀπὸ

Ἐγέννησεν ἀλαλαγμὸν εἰς τὴν Β΄. πρᾶξιν ἡ Κόρη τοῦ Τυμπανιστοῦ ἐξελθοῦσα ὡς νύμφη. Τὸ ἐκ βαρυτιμωτάτου βελούδου καὶ λευκοῦ μεταξωτοῦ ὑπὸ ζώνας ἀνθέων λεμονιᾶς ρόρεμά της, ἀποκαλύπτον ἀβροκυμάντους κόλπους ὑπὸ τόσον ἀφελῆ φυσιογνωμίαν. ἐγέννησε καταιγίδα ὁρμῶν καὶ βλεμμάτων εἰς τὴν Πλατεῖαν.

ΒΟΥΛΗ

Σάββατον, 27 *Φεβρουαρίου.*

Πρόκειται περὶ τῆς συνήθους συμπληρώσεως τοῦ ὁριστικοῦ πλέον προεδρείου, πράγματος ἄλλως ἐνδιαφέροντος τόσον τοὺς ἀναγνώστας, ὅσον καὶ ἐμέ· ἀλλ' ἐννοῶ νὰ μὴ διακόψω τὴν σειρὰν τῶν ἐντυπώσεών μου καὶ ὑπὸ τοιαύτην πρόθεσιν ἡ ἔναρξις τῆς συνεδριάσεως μὲ εὗρε καὶ σήμερον εἰς τὴν θέσιν μου.

*

Ἀληθῶς ὅλη ἡ Βουλὴ ἐκατάλαβε ὅτι ἔχει νὰ κάμῃ πλέον μὲ τὸν πρόεδρόν της. Τάξις εἰς ὅλα καὶ αὐστηρότης δι' ὅλους· ἰδοὺ ὁ ὁριστικός της πρόεδρος.

*

Καὶ ἐν ἄκρον ἄωτον αὐστηρότητος. Γνωστὸν ὅτι τὸ ὡραῖον φύλον — κύριε Πζ.— ὅπως παντοῦ, καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ἔχει τὰς προτιμήσεις του, ἀλλ' ὁ Δράκων θυρωρὸς δὲν ἐννοεῖ νὰ κάμῃ διάκρισιν ἐν τῇ πρώτῃ θέρμῃ τοῦ ζήλου του.

— Κυρία τὸ εἰσιτήριόν σας.

— !!! .. εἶμαι *κυρία.*

— Ποῦ τὸ ξέρω 'γώ· δὲν τἀκούω αὐτά.

*

Ὁ Κουμουνδοῦρος σηκόνεται 'μουδιασμένος καὶ ὑποβάλλει **διὰ τελευταίαν φορὰν** τὴν τελευταίαν του παράκλησιν εἰς τὴν Βουλήν, νὰ συστηθῇ ἀμέσως ἐπιτροπὴ διὰ τὰ *βελενδζικά*, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος δὲν θέλει νὰ διασύρηται ἡ ὑπόληψις τοῦ **Ἔθνους** ἀδίκως, γιὰ ἕνα τόσο μικρὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον τὸ πολύ, πολὺ νὰ ἐκόστισε καμμιὰ *Καστανιώτισσα* καὶ μερικὰ συντροφικὰ φαγοπότια.

*

Δὲν εἰξεύρω ὅμως ἂν ἦτο σύμφωνος καὶ ὁ Σωτηρόπουλος, διότι τὸν εἶδα μετὰ πόνου κινοῦντα τὴν κεφαλήν.

*

Ἔχομεν τὰ πρῶτα παράπονα ἐναντίον τοῦ νέου προέδρου· διὰ τῆς αὐστηρότητός του ἐχάσαμεν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς δύο ἐνδιαφερούσας παρουσίας μὴ βουλευτῶν, τοῦ **Ρόκου** μας καὶ τοῦ **Ἀχιλλέως** μας.

*

Τέλος—παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσω—ἐξελέγησαν καὶ ἀντιπρόεδροι οἱ κκ. Χ. Κανελλόπουλος καὶ Ν. Νομικὸς (ἐπανακληρωθησομένης τῆς ἐκλογῆς διὰ τὸν τρίτον) καὶ γραμματεῖς οἱ Πήλικας, Χατζῆ-Παναγιώτης, Κοκέβης καὶ Μάνδαλος.

—

Δευτέρα — 1 *Μαρτίου.*

Μὲ ὅλας τὰς ἀπαγορεύσεις τοῦ Προέδρου διὰ τοὺς μὴ βουλευτὰς, οἱ διάδρομοι τοῦ βουλευτηρίου βρίθουσιν ἀπὸ στόματα ἀνοικτὰ καὶ αὐτιὰ ἀνοιχτότερα εἰς ὑποδοχὴν βαβυλωνίας ὅλης διαδόσεων.

Ἐδῶ σχεδιάζονται ὑπουργεῖα ἐκ τοῦ προχείρου καὶ δίδονται πλειότεροι *λόγοι τιμῆς* ἢ χεῖρες θερμαί, ἐκεῖ καταρτίζονται αἱ ἐπιτροπαὶ καὶ προκειμένου περὶ τοποθετήσεως τοῦ κυρίου Πετσάλη, «ὅπου θέλετε βάλετέ τον, λέγει τις, εἶνε εἰδικὸς δι' ὅλα.»

Οἱ *σπουδαῖοι* ἀσχολοῦνται εἰς τὴν μήπω ἐμφάνισιν τοῦ Τρικούπη καὶ σχολιάζουσι τὴν ἐπὶ τοσοῦτον παράτασιν τῆς διαμονῆς του εἰς τἀνάκτορα, ὅπερ πολλὰ συμπεράσματα γεννᾷ εἰς τοὺς ἐγκεφάλους των, διὰ νὰ τὰ ἴδητε αὔριον, ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, καὶ εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων μας, ὡς *αὐθεντικὰς* εἰδήσεις ἀναγεγραμμένα ἢ καὶ διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος *ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη* ὡς τοιαῦτα μεταδιδόμενα.

— Ὁ βασιλεὺς θὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν Τρικούπη ν' ἀναγνωρίσῃ τὰ *Διατάγματά* Του.

— Ὄχι, θὰ ζητῇ πρόγραμμα τῆς ἐξωτερικῆς του πολιτικῆς.

— Ὄχι, θὰ θέλῃ νὰ προφυλάξῃ τὸν Κουμουνδοῦρον ἀπὸ τὸ Δικαστήριον.

— Τὸν Κουμουνδοῦρο δὲν τὸν μέλει, διότι ἔχει τὰς Δυνάμεις μαζί του καὶ θὰ τὸν ὑποστηρίζουν σὲ μιὰ τέτοια περίστασι.

— Εἰμπορεῖ νἄχῃ χίλιαις Δυνάμεις μαζί του, ἀλλὰ τοῦ λείπουν αἱ δυνάμεις·—προφθάνει νὰ εἴπῃ διερχόμενος ἐκεῖθεν ὁ πανταχοῦ παρὼν Ῥάλλης.

*

Ἐπὶ τέλους εἶχεν ἀρχίσει ἡ συνεδρίασις ὅτε ἐπεφάνη καὶ ὁ περιμενόμενος Μεσσίας Τρικούπης ὁ ὑπουργειοφάγος, ὅλος γέλια, ὅλος χαρά, ὅλος λάμψι. Καταφανῆ ἀντίθεσιν παρίστα ἡ φυσιογνωμία τοῦ πεπτωκότος πρωθυπουργοῦ, νεκροῦ μᾶλλον ἢ ζῶντος μορφὴν ἐμφαίνοντος κατ' αὐτὰς, καὶ διηνεκῶς κύπτοντος τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὸ βάρος τίς οἶδε τίνος συλλογῆς.

Τὰ πάντα τέλος περιάγουσι ζωντανὴν τὴν ὑπουργικὴν κρίσιν, παντοῦ κύκλοι, παντοῦ φῆμαι, παντοῦ σχόλια.

Μόλις ἐφάνη ὁ Τρικούπης καὶ οἱ περιεργότεροι ὡς πελαργοὶ συνεσπειρώθησαν περὶ αὐτόν, ὅστις τοὺς πάντας προφθάνει, εἰς ὅλους ἀπαντᾷ, μὲ ὅλους ὁμιλεῖ, μὲ ὅλους γελᾷ καὶ, ἡ στάσις του, οἱ λόγοι του, τὸ ὕψος του ἔχει κἄτι τι τὸ πρωτοφανές, μυρίζει χαρτοφυλάκιον, μυρίζει κἄτι περισσότερον ἀκόμα . . . μυρίζει **αἷμα** λέγουν μερικοί, θὰ τὸν φάγῃ τὸν Κουμουνδοῦρον· τὸ ἔθεσεν ὡς ὅρον εἰς τὸν βασιλέα· τῶβαλε ἀπόφασιν.

Καὶ νομίζεις ὅτι εὑρίσκεσαι εἰς αἴθουσαν χρηματιστηρίου ὅπου οἱ λύκοι τοῦ λαοῦ πυρετωδῶς κατεγίνονται εἰς τὴν ἐκ τοῦ προχείρου διαρρύθμισιν τῶν συναλλαγῶν των. Καὶ ὅλοι φαίνονται εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν, τὴν ὁποίαν ὅλοι ἀπ' ὀλίγον κάμουν κατ' ἰδίαν μὲ τὸν μέλλοντα Πρωθυπουργόν. Καὶ ὁ Καλλιφρονᾶς χαμογελᾷ καὶ ὁ Τριγγέτας ἐλπίζει καὶ ὁ Βουδούρης μένει ἥσυχος καὶ ὁ Πετσάλης δὲν ἀπελπίζεται καὶ ὁ Κανάρης προσδοκᾷ καὶ ὁ Κοντόσταυλος περιμένει καὶ ὁ Μεταξᾶς ἀνυπομονεῖ καὶ μόνον ὁ Λομβάρδος δὲν ἀνησυχεῖ καὶ μόνον ὁ Ῥάλλης δὲν ταράσσεται καὶ μόνον ὁ Καραϊσκάκης δὲν φοβεῖται· τοὺς τρεῖς τούτους δύναμαι ἀπὸ τοῦδε νὰ τοὺς ὀνομάσω **ὑπουργοὺς** Τί καλὰ ἂν εἴχαμε καὶ ὑφυπουργεῖα, τί οἰκονομία φίλων καὶ εἰδικοτήτων !

Ἤδη ὁ βουλευτὴς Βώλου κ. Γεωργιάδης δυνάμει 118 ψήφων εἶχεν ὀνομασθῇ *ἀντιπρόεδρος* καὶ ὁ Κουμουνδοῦρος μετὰ τῶν *σπανῶν* του εἶχεν ὑπάγει εἰς κηδείαν, ἀλλ' ὁ Τρικούπης—Βουλὴ παρέμεινεν καὶ ἄνευ τοῦ **Πετροτάτου** καὶ μὲ ὀλίγον πεπέρι Δουζίνα, ὅπερ ὅμως ὁ

'κεῖνον ἐκεῖ· εἶνε δική μου.

— Νὰ μιὰ πεντάρα ! Καὶ ἐπάφλασε τὴν τεταμένην παλάμην του εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ αἰτοῦντος. Οἱ δύο διαφερόμενοι ἦλθον τότε εἰς χεῖρας, τσακόνονται ἀπὸ τὰ μαλλιὰ, τρέχουν οἱ ὑπηρέται πρὸς διαχώρισιν αὐτῶν, τῶν πελατῶν τοῦ καφεψείου ποδοκροτούντων θορυβωδῶς.

Τέλος ἐπανῆλθε ἡ ἡσυχία καὶ ἤρξαντο γενικῶς αἱ πολιτικαὶ συζητήσεις.

— Αὐτὰ εἶνε ποῦ μᾶς χαλοῦν, καὶ θὰ φᾶμε κἀμμιὰ ὥρα τὸ κεφάλι μας, ἔλεγε σπουδαρχίδης πρὸς ἕτερον.

— Εἶσαι μουρμούρας, τίποτα δὲν σ' ἀρέσει, τίποτα δὲν πιστεύεις, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος.

— Μὰ δὲν διαβάζεις, ἀδελφὲ, νὰ 'δῇς εἶνε πράγματα γιὰ νὰ γράφωνται ; Ἄκουσε. «Χαρᾶς εὐαγγέλια· Ἕλληνες χαίρετε. Ὁ Θεὸς, ὁ εὐλογήσας πάντοτε τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα ἔστεψε καὶ πάλιν αὐτὰ δι' ἀμαράντων δαφνῶν. Τὸ Πήλιον ἐξεγέρθη πάνοπλον κραδαῖνον τυραννοκτόνον μάχαιραν. Ἡ χαραυγὴ τῆς ἐλευθερίας ἤρξατο ἀνατέλλουσα εἰς τὰ Θεσσαλικὰ πεδία, καὶ ἐκεῖ ὅπου τὸ ἱππικὸν τοῦ Ξέρξου ἄλλοτε ἔβοσκεν ἵνα τὸν θάνατον καὶ τὸν πανόλεθρον εὕρῃ εἰς Θερμοπύλας, ἐκεῖ, λέγομεν, σήμερον κροτεῖ τὸ ἀρματωλικὸν καρυοφύλλι ! Δισχίλιοι ἐπανιστάται ὑψοῦντες τὴν κυανόλευκον σημαίαν ὑπὸ τὸν ἀνδρεῖον ὁπλαρχηγὸν Τσέλιον κατέλαβον τὰ περὶ τὸν Βῶλον χωρία, ἐν οἷς ὀχυρωθέντες στενῶς πολιορκοῦσι τὸ ἐπίνειον τοῦτο τῆς Θεσσαλίας, ἐν ᾧ οἱ τοῦρκοι περίφοβοι ἐνεκλείσθησαν ἐρμητικῶς. Κατὰ τῶν προμάχων τῆς ἐλευθερίας ἐξεπέμφθησαν ἐκ Λαρίσσης τρία τάγματα μετὰ πυροβολικοῦ, ἅτινα ὅμως οἱ ἥρωες τοῦ Πηλίου αἰσχρῶς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν διὰ τῶν πυρῶν τοῦ Σασεπώ. Ἡ μάχη διήρκεσεν ὁκτὼ ὅλας ὥρας, καθ' ἃς οἱ μαχηταὶ τῆς ἐλευθερίας νήστεις καὶ ἄνευ ὕδατος ἐμαχέσθησαν μετὰ παραδειγματικῆς καρτερικότητος, ξιφήρεις δὲ ἐξορμήσαντες τῶν προχείρων χαρακωμάτων ἔτρεψαν εἰς πανικὴν φυγὴν τοὺς ἐχθροὺς, ἐξ ὧν ἔπεσον πληγωμένοι καὶ φονευμένοι διακόσιοι δύο καὶ εἷς βέης, οὗτινος τὴν κεφαλὴν ἀπεκόμισαν οἱ φεύγοντες Τοῦρκοι εἰς Λάρισσαν. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐπληγώθη εἷς, καὶ οὗτος ἐκ πυροσκοροτήσεως τοῦ ὅπλου του. Ζήτω τὸ ἔθνος ! !

— Αἴ, πῶς σοῦ φαίνεται. Ἄκουσε τόρα καὶ τὸ ἄλλο.

«Νέα ἄθλα Θερμοπυλῶν καὶ Σαλαμῖνος ἔχομεν ν' ἀναγγείλωμεν εἰς τὸ Πανελλήνιον.

«Σροδρῶς πάλλομεν τὴν καρδίαν καθ' ἣν στιγμὴν χαράττομεν τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς, καὶ τίς τῶν Ἑλλήνων δὲν θὰ συγκινηθῇ μέχρι δακρύων, ἀκούων, ὅτι ἡ ἡρωϊκὴ θυγάτηρ καὶ γνησία τῆς Ἑλλάδος Κρήτη, ἐμουτζούρωσε καὶ πάλιν τοὺς ἀγαρηνούς.

«Ἡ θεία εὐδοκία ἡ εὐαγγελίζουσα τὸν ἑλληνισμὸν, ἔστεψε καὶ πάλιν τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα δι' ἀμαράντου δάφνης.

Ἐν μύρτῳ κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω,
ὥσπερ Ἁρμόδιος κ' Ἀριστογείτων,
ὅτε τὸν τύραννον κτανέτην,
ἰσονόμους Ἀθηναίους ἐποιησάτην.

«Καὶ λοιπόν· πλοιάρια ἱστιοφόρα φέροντα ἀνδρομάχους ἥρωας εἰς Κρήτην πρὸς ἀποβίβασιν, συνελήφθησαν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐκφέροντα ἄνδρας πανόπλους εἰς τὰ ἡρωϊκὰ τῆς Κρήτης παράλια χάριν ἀποβιβάσεως.

«Τοὺς ἄνδρας τούτους καὶ πλοῖα περίπολοι θωρηκτὰ τῶν τούρκων, δύο τὸν ἀριθμὸν προσβαλόντα ἐν τῇ ἀκροθαλασσίᾳ τῆς ἀποβιβάσεως, ἤρξαντο ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ τοῦ κατ' αὐτῶν συνεχοῦς πυροβολισμοῦ δι' *ὀπισοστόμων* πυροβόλων.

«Ἀλλ' οἱ ἐν τῇ ξηρᾷ ἥρωες ἐπὶ τῶν ἀπορρώγων *βραχῶν* ὀχυρωθέντες ἤρξαντο τοῦ καταπυροβολεῖν *φόνον* καὶ τρόμον πνέοντες κατὰ τῶν ἀγρίων ἀγαρινῶν, ὧν ἕνεκα τραπέντων τῶν θωρηκτῶν εἰς αἰσχίστην φυγὴν, ἐγένετο ἀνέτως ἡ ἀποβίβασις τῶν νικηφόρων μαχητῶν.

«Δύναταί τις εἰπεῖν, ὅτι τὸ συμβὰν ἦτο *πεζοναυμαχία* τις πρωτοφανὴς εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος.

«Ὁ θεὸς στέφει τὰ ὅπλα τὰ ἑλληνικὰ, ἡ δὲ Εὐρώπη ἀπέναντι τῶν νέων τούτων κατορθωμάτων τοῦ ἡρωϊσμοῦ ἀδύνατον νἀ μὴ συγκινηθῇ! Ζήτω τὸ ἔθνος !»

— Αἴ καλὰ, καὶ τί βρίσκεις τὸ γελοῖον εἰς αὐτά; Ὁ γράφων εἶνε ἐνθουσιασμένος. Εἶναι δημοσιογράφος.

— Μὰ εἶνε πράγματα αὐτὰ διὰ νὰ γράφωνται;

—Γιὰ νὰ σοῦ 'πῶ.Πλήρωσες τὴν πεντάρα τοῦ μαγκός;

— Μαγκός ! Μάγκας κάθεσαι σὺ τόρα καὶ τηρᾶς ἐνῷ ἡ πατρὶς χάνεται ;

— Γι' αὐτὸ 'φώναζε ὁ φουκαρᾶς.

— Τί τοῦ λέγω 'γὼ, καὶ τί μοῦ ψάλλει 'κεῖνος.

— Καὶ τέλος, τί θέλεις νὰ 'πῇς;

— Θέλω νὰ 'πῶ, μ' αὐτὰς τὰς ἀηδίας γινόμεθα ρεζίλιδες τοῦ κόσμου. Εἶνε δημοσιογραφία αὐτὴ ποῦ ἔχομε; Ἀλλὰ δὲν πτοῦν αὐτοὶ ποῦ τὰ γράφουν, ἀλλ' ἡμεῖς ποῦ πληρώνομε γιὰ νὰ διαβάζωμε τὰ σαλιαρίσματά των.

— Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, διεγείρουν καὶ αὐτὰ τὸν ἐθνικὸν ἐνθουσιασμόν.

—Ὦ, ἀδελφὲ, δὲν μᾶς ἀφίνεις κάτω μὲ τὰς ἰδέας σου!

Τὴν ὥραν ἐκείνην φωνὰι ἠκούσθησαν ἔξωθεν. Αὐθωρεὶ πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἐν τῷ καφενείῳ ἠγέρθησαν καὶ μετὰ θορύβου ἔδραμον εἰς τὰς θύρας. Ὁ πτωχὸς καφεπώλης ἐν τῇ γενικῇ ἐξόδῳ κατελήφθη ὑπὸ ἀπελπισίας καὶ διεφρηγνύετο κραυγάζων:—Ἡσυχία, παιδιὰ, καθίστε, κύριοι, δὲν εἶνε τίποτα ! Ἀλλὰ μάτην, ἡ φωνή του ἦτο φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἐν μιᾷ στιγμῇ τὸ καφενεῖον ἐκενώθη, ἐπὶ δὲ τῶν τραπεζῶν θέαμα σπαρακτικὸν ἔπληττε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀτυχοῦς δ.ευθυνοῦ, διότι οἱ εὐγενεῖς πελάται αὐτοῦ εἶχον ἐγκαταλείπει ἀπλήρωτα ἐν γένει τὰ ποτά των, ἐφ' ὧ καὶ ἤρξατο ζωηρὰ λογομαχία μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπηρετῶν του.

— Χίλιαις φορὰς σᾶς εἶπα, ἐβόα, νὰ μὴ ἀφίνετε σὲ

Ῥηγόπουλος καὶ ὁ Ῥάλλης τὸ κατέπιον χωρὶς καθόλου νὰ καῶσιν, ἐψήφισεν εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν τὴν προσθήκην ἄρθρου εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης της καὶ ἦτον αὕτη ἡ πρώτη νομοθετικὴ πρᾶξις της, ὁ **μάρτης** της, πρᾶξις καλὴ καὶ ἀρχὴ καλή.

Νάτος.

ΩΔΕΙΟΝ.

Εἶμαι ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων παρ' ἡμῖν, οἵτινες ἀληθῆ τρέφουσιν ἔρωτα πρὸς τὴν μουσικήν, διότι οἱ πλεῖστοι ἀγαπῶσιν αὐτήν, ἀλλὰ τὴν ἀγαπῶσι μᾶλλον, ἵνα μὴ λογίζωνται ἄμουσοι ἢ ἀνίκανοι νὰ τὴν κατανοήσωσι. Δύο περιπαθεῖς μουσικοὶ τόνοι ἐγείρουσιν ἐν ἐμοὶ τόσον ἐνθουσιασμόν, συγκινοῦσι τόσον τὴν ψυχήν μου, ὅσον οὐδὲ οἱ ὡραιότεροι τῶν ὀφθαλμῶν, ὅσον οὐδὲ οἱ φλογερώτεροι ποιητικοὶ στίχοι, οὐδὲ οἱ γλαφυρώτεροι πίνακες ζωγράφου.

Καὶ διὰ τοῦτο ὅπου ἐν τῇ πτωχῇ ἐν Μούσαις πόλει ἡμῶν παρουσιάζεταί ποτε εὐκαιρία μουσικῆς ἀπολαύσεως, τρέχω ἐκ τῶν πρώτων καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ἐνησχολήθην μὲ τὸ Ὠδεῖον καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ἴσως θὰ ἐνασχοληθῶ.

—

Μετὰ μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐδόθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τοῦ Ὠδείου, ἐν εἴδει ἐξαμήνων ἐξετάσεων, συναυλία ὀργανικὴ καὶ φωνητική. Βεβαίως δὲν πρέπει ν' ἀποδίδῃ τις μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ἐν τοιαύταις στιγμαῖς ἐπιδεικνυμένην πρόοδον διότι πρὸ πολλῶν δεκάδων ἡμερῶν ἴσως ἀρχεται ἡ ἐν τοῖς ἐκτελουμένοις τεμαχίοις ἄσκησις, ἀλλ' ὅπως δήποτε δύναται νὰ διαγνώσῃ ὁποία τις ἐργασία γίνεται ἐν τῷ ἱδρύματι αὐτῷ.

Ἀπὸ τοῦ μικροσκοπικοῦ υἱοῦ τοῦ κ. Βολονίνη μέχρι τῆς κατά τε πλάτος καὶ μῆκος μεγάλης δ. Ἰωαννίδου, πάντες καὶ πᾶσαι εὐηρέστησαν.

Ἡγεῖτο ἡ τὴν μορφὴν ἀτυχὴς κ. Βέσσελ, τῆς ὁποίας εἶναι γνωστὴ πλέον ἡ ἔκτακτος μουσικὴ ἐπίδοσις. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω τί ἤθελεν αὐτή, λαβοῦσα πρὸ ἐτῶν ἤδη τὸ μουσικόν της δίπλωμα, μέσω τῶν μαθητευομένων τοῦ Ὠδείου. Φαίνεται, ὅτι ὑπάρχει καὶ τάξις ἐπιτίμων μαθητῶν! Ἔψαλλε μὲ πολλὴν τέχνην καὶ συγκίνησιν ἄσμα θούριον γαλλιστί. Ἡ ἀντίζηλος αὐτῆς τὴν φωνὴν, ἡ ὁποία μέλλει ἴσως νὰ διαμφισβητήσῃ αὐτῇ τὰ πρωτεῖα, Κλεοπάτρα ἡ Χαρίκλεια, δὲν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, Ἰωαννίδου, ἐπέδειξε πολὺ θάρρος καὶ φαίνεται, ὅτι ἔχει ζῆλον μέγαν, δυνάμενον κάτι καλὸν νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὸν στενὸν τῶν καλλιτεχνῶν μας κύκλον, ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῶν δυναμένων. Ἔψαλλεν ἰταλιστὶ περιπαθῆ romance τὸ *Ὄνειρον*, τόσον ἐπιτυχῶς, ὥστε πολλὰ περὶ αὐτῆς ὄνειρα ἠδύνατό τις νὰ πλάσῃ.

Ὁ χαριέστατος υἱὸς τοῦ κ. Στεφάνου ὅσον εὐειδὴς τὴν ὄψιν, τόσον περιπαθὴς καὶ ἀκριβὴς *βιολονίστας*, κατεχειροκροτήθη, καὶ ἰδίως ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ εὔμορφα ἐκεῖ *κορίτσια*, δὲν ἀναλαμβάνω ὅμως τὴν εὐθύνην νὰ εἴπω διὰ ποίαν ἐκ τῶν δύω του ἰδιοτήτων.

Περὶ μόσχων καὶ ἀρνίων μὴ ἔχων καμμίαν ἐντύπωσιν εἰς τὴν μνήμην μου, τελειόνω συντομώτατα εἰς τὴν μικρὰν, χαρίεσσαν Βλαχάνην, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ ἐξέρχεται καθαρὰ, ἀπρόσκοπτος καὶ γλυκυτάτη.

—

Ἐκ τοῦ ὅλου ἔμεινα εὐχαριστημένος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅλου πάλιν ἠννόησα ὅτι ἐπιπολαιότης ἄκρα διέπει τὰ τῆς διευθύνσεως. Ἄλλοτε ὅμως περὶ τούτου.

—

Γ. Γ. Εἰς τὸν γλυκὺν νέον τὸν μανθάνοντα τὸ *βιολοτσέλο*, συνιστῶ ν' ἀφίνῃ τὰ αὐτιά, τὴν μύτην καὶ τὰ φρύδια του ἥσυχα ὅταν παίζῃ, διότι ἀντὶ νὰ φαίνεται, ὅτι συγκινεῖται ἀπὸ τὴν μουσικὴν, ὅπερ θέλει νὰ κατορθώσῃ, φαίνεται, ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὰ γέλοια, τὰ ὁποῖα γεννοῦν αἱ προσωποκινήσεις του αὗται.

Μάριος.

ΤΟ «ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ» ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

Λονδῖνον, 2 Μαρτίου 1882.

Palace ob Westminster.

House of Commons.

Ὁ Ἄγγλος ἔχει τὰ ἐλαττώματά του καὶ τὰς ἰδιοτροπίας του. Ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἶναι παράδοξος εἰς τὸν κοινωνικόν του βίον, εἰς τὰς θεμελιώδεις ἰδέας του, εἰς τοὺς τρόπους του ἐν γένει. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ παγερὸς ὀργανισμός του εἶναι ἀρκετὰ καλὸς βράχος ὅπως ἀποκρούσῃ τὰ κύματα τῆς εὐαισθησίας. Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ φαντασία του δὲν εἶναι τόσῳ πολὺ ἀνεπτυγμένη, καὶ ἡ καρδία του δὲν εἶναι ἀρκούντως λεπτή, ὅπως τῷ ἐπιτρέψωσι τὴν λαμπρὰν καὶ αἰσθηματικὴν κοινωνικότητα, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ μέγιστον θέλγητρον τοῦ λοιποῦ Εὐρωπαϊκοῦ βίου, καὶ ἰδίως τοῦ Παρισινοῦ. Ἀλλ' ἂν ἔχῃ τοιαῦτα κοινωνικὰ ἐλαττώματα, κατέχει ὅμως καὶ τὸ μυστήριον διαφόρων ὑψηλῶν ἀρετῶν, αἵτινες, ἀκατανόητοι οὖσαι, ὡς ὁ περίεργος χαρακτήρ του, καθίστανται ἀποκλειστικὸν μονοπώλιον τοῦ ἰδιάζοντος Ἔθνους του. Καὶ μία τῶν ἀρετῶν τούτων, ἡ ὑψίστη, ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν γενικὴν πορείαν τοῦ λαοῦ καὶ συνίσταται εἰς τὴν κρατικότητα, τὴν κανονικότητα, τὴν ἀξιοπρέπειαν, τὸν ῥυθμὸν, καὶ τὴν ἐντέλειαν τοῦ πολιτεύματός του.

* * *

Ὁ πολίτης τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἐν τῷ κοινοβουλευτικῷ του βίῳ, καθίσταται ἥρως, ἢ μᾶλλον ὑπεράνθρωπος. Φαίνεται ὅτι ἐπλάσθη διὰ τὸ Σύνταγμα, καὶ ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐπλάσθη δι' αὐτόν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο παρίσταται ἐν τῷ χαρακτῆρί του τόσον ἁρμονικόν, ὥστε δύναταί τις νὰ νομίσῃ ὅτι εἶναι νέα ἐπιδερμὶς, δοθεῖσα εἰς τὸν παράδοξον τοῦτον ὀργανισμὸν ὑπὸ τῆς φύσεως, ὅπως σκιάζῃ τὴν ὕπαρξίν του, καὶ ὅπως καλύπτῃ τὰς ἀτελείας του. Ἐὰν ἐξετάσῃ τις ὑπὸ τὴν πολιτεικὴν ἔποψιν τὸν Ἄγγλον, βλέπει τὸν ἄνθρωπον ἐν αὐτῷ ἐξαφανιζόμενον, καὶ δὲν θεωρεῖ ἢ δύο μεγάλας τάξεις αὐτοκινήτων μηχανῶν, ὧν ἡ μία ἀποτελεῖ τοὺς ἐκλογεῖς, καὶ ἡ ἑτέρα τοὺς ἐκλεγομένους. Καὶ αἱ μηχαναὶ αὗται συνδυάζουσι τὰς κινήσεις, καὶ τὰς στροφάς των, ὅπως παράγωσι τὸ μέγα καὶ πολύτιμον προϊὸν ὅπερ καλεῖται Σύνταγμα. Ὁ Ἄγγλος ἐν τῷ πολιτεύματί του εἶναι μέγας, διότι ἔλυσε δι' ὀλίγων σελίδων χάρτου τὸ μεγαλείτερον αἴνιγμα ὅπερ ἐπὶ αἰῶνας ἐβασάνιζε τὰ διασημότερα πνεύματα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, καὶ οὕτω διὰ τῆς Magna Carta, κατώρθωσε νὰ συνδυάσῃ ἐν ῥυθμῷ δύο ἀντικειμένας κοινωνικὰς βάσεις. Τὴν ἰσότητα, καὶ τὴν ἱεραρχίαν. Καὶ εἶναι μεγαλείτερος ἔτι, διότι οὐ μόνον ἔπλασε, καὶ ἐπέβαλεν εἰς ἑαυτὸν τὸν θεμελιώδη του κανόνα, ἀλλὰ καὶ διότι ἐσεβάσθη ἀείποτε αὐτὸν, καὶ ἀπὸ δύο καὶ πλέον αἰώνων ὁ πολιτικός του βίος, οὔτε κατὰ κεραίαν ἀπεσκίρτησεν ἐξ αὐτοῦ, ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ ἔθνη, καθ' ἑκάστην σχεδὸν δεκαετηρίδα ἑπέρερον καὶ ἐπιφέρουν ἀποτόμους μεταβολάς. Πλὴν τὸ Σύνταγμα, ὡς καὶ ἡ ὁμίχλη, ἐν τῇ ἐντελείᾳ του, καθίσταται ἰδιάζον προϊὸν τῆς Βρεττανικῆς χώρας, καὶ τολμῶ νὰ εἴπω, ὅτι ὅταν τις ἀντιληφθῇ ἐνταῦθα τῆς κανονικῆς καὶ ὑψηλῆς λειτουργίας τοῦ ἀγγλικοῦ πολιτεύματος, θ' ἀναγκασθῇ ν' ὁμολογήσῃ, ὅτι ὁπουδήποτε καὶ ἐὰν μετεκλιματίσθη τοῦτο ἐμαράνθη, καὶ ὅτι εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, τὸ Σύνταγμα εἶναι ἁπλῆ παρῳδία, καὶ τ' ἀποτελοῦντα αὐτὸ στοιχεῖα ἀνεπιτυχῆ νευρόσπαστα.

* * *

Ὑπὸ τῶν λαμπρῶν τούτων ἐντυπώσεων προκατειλημμένος, αἵτινες ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν, καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπετείνοντο, ἐν τῷ πνεύματί μου, ἀνέμενον πάντοτε μετ' εἴδους τινος ἀγωνίας, τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ εὑρεθῶ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ μεγάλου ἐκείνου πολιτικοῦ μηχανισμοῦ, καὶ νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν κυρίαν ἑστίαν τῆς ἐνεργείας του, ὅπως δυνηθῶ νὰ τὸν σπουδάσω καὶ διαγράψω ἐντελῶς τὴν ἀπεικόνισίν του. Πλὴν τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸ ἀγγλικὸν κοινοβούλιον εἶναι ὀλίγον δυσχερὲς καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἄγγλους, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς ξένους εὑρισκομένους ἄνευ πολιτικῶν σχέσεων. Ἀγνοῶ πῶς μοὶ ἦλθεν ἡ ἔμπνευσις ν' ἀποταθῶ πρὸς τοῦτο εἰς ἓν τῶν μεγαλειτέρων πολιτικῶν προσώπων ἐνταῦθα, καὶ μολονότι πολλοὶ φίλοι μου καὶ δικαίως ἐχαρακτήριζον ὡς τολμηρὸν τοῦτο, ἀπηυθύνθην δι' ἰδιαιτέρας ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Λόρδον Γράμβιλ, ζητῶν ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν τῆς εἰς τὸ Κοινοβούλιον εἰσόδου μου. Εἰς τὸ κίνημά μου τοῦτο εἶναι ἀληθὲς ὅτι μὲ ἐνεθάῤῥυνε πολὺ ἡ ἐθνικότης μου, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τὰ πλεῖστα μεγαλουργὰ ἐν Ἀγγλίᾳ πρόσωπα τρέφουσιν ἰσχυρὸν αἴσθημα. Καὶ εἰς αἰτιολόγησιν τοῦ θράσους μου λαμβάνων μόνον τὸν τίτλον τοῦ Ἕλληνος, καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος μας εὔνοιαν τῶν φιλελευθέρων, ἀπεφάσισα νὰ ταράξω τὰς πολυτίμους καὶ πολυμερίμνους ὥρας, τοῦ ἡγέτου τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων καὶ διασήμου ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν. Εἶναι θαυμάσιον! Μόλις ὀλίγαι ὧραι διέτρεξαν ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον παραδόσεως τῆς τολμηρᾶς ἐπιστολῆς μου, καὶ λαμβάνω ἀμέσως ἀπάντησιν τοῦ Προέδρου τῆς Ἀγγλικῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, εἰδοποιοῦσάν με ὑπὸ τὰς τιμητικωτέρας ἐκφράσεις, ὅτι τὸ ὄνομά μου κατεχωρίσθη εἰς τὸν κατάλογον τῶν προσώπων ἅτινα ἔμελλον νὰ παρακαθήσωσι τὴν ἑπομένην εἰς τὴν *Προεδρικὴν Στοὰν* (Speaker's Gallery). Ἀρκεῖ νὰ παραστήσω ὅτι τὸ μέρος τοῦτο εἶναι τὸ ἀξιοπρεπέστερον μέρος τοῦ Ἀγγλικοῦ ἀκροατηρίου, ὅτι τὸ ὄνομά μου ἐμπεριείχετο ἐν τῷ ὡρισμένῳ ἀριθμῷ μόνον δεκαπέντε προσώπων, ἅτινα ἔμελλον νὰ παραστῶσιν εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην, καὶ ὅτι ἐκεῖ ὅπου ὡρίσθην νὰ παρακαθήσω, παρακάθηνται καὶ αὐτοὶ οἱ Λόρδοι, οἵτινες θέλουσι νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὰς Συνεδριάσεις τῶν Κοινοτήτων, ὅπως δώσω μίαν ἰδέαν τῆς ὑψηλῆς τιμῆς, ἥτις ἐν ἐκείνῃ τῇ περιστάσει ἐδόθη εἰς τὸ ἔθνος μας. Ἐκτὸς τούτου, ὁ μέγας ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἔδειξε παράδοξον εὐμένειαν· ἀπετάθην πρὸς αὐτὸν, ζητῶν δικαίωμα ὅπερ δὲν δύναται νὰ μοὶ χορηγήσῃ, καθότι οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ τῶν Λόρδων, καὶ τοῦ Κοινοβουλίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐλησμόνησα ἐν τῇ ἐπιγραφῇ νὰ σημειώσω τὸν τίτλον ὃν ὁ διάσημος Λόρδος κατέχει μεταξὺ τῶν 25 μόνον ἱπποτῶν τῆς Περικνημίδος (K. G.), ἡ δὲ παράλειψις αὕτη θεωρεῖται ἐν ταῖς τάξεσι τῶν εὐγενῶν, ὡς ἐν τῶν μεγαλειτέρων σφαλμάτων, ἢ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὡς μία τῶν ἀγενεστέρων προσβολῶν. Καὶ μόλα ταῦτα ὁ φιλέλλην ἀνὴρ οὐ μόνον δὲν δυσηρεστήθη, οὐ μόνον δὲν ἠδιαφόρησεν, ἀλλ' αὐθωρεὶ, ἅμα τῇ λήψει τῆς ἐπιστολῆς μου, παρεκάλεσε τὸν Πρόεδρον νὰ τῷ χορηγήσῃ μίαν εὔνοιαν ὑπὲρ ἐμοῦ, προσώπου ἀγνώστου· ἀλλ' ἐὰν ἐξεπλάγην εἰς τὸ μέγεθος τῆς ὑψηλῆς ταύτης τιμῆς, ἀφ' ἑτέρου ἠσθάνθην μέγαν ἐθνικὸν ἐγωϊσμὸν, καὶ ἔμεινα ἐννεὸς πρὸ τοῦ μεγίστου ἠθικοῦ γοήτρου, ὅπερ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἕλληνος ἐξασκεῖ ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ κοινωνίᾳ. Περιέγραψα τ' ἀνωτέρω μετὰ τόσης λεπτομερείας, καθότι εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν τείνουσι καθόλου πρὸς ἀνόητον φιλαυτίαν, καὶ διότι θὰ ἦτο βλακῶδες νὰ αἰσθάνωμαι ἐγὼ ὁ ἄσημος καὶ ἄγνωστος ἐνταῦθα ἀτομικὸν ἐγωϊσμόν, δι' εὔνοιαν ἥτις εἶναι καθαρὰ συνέπεια τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου τῆς πατρίδος μου. Ὦ Ἑλλάς! Ἑλλάς! Ἑλλάς! Πόσον δὲν ἠννόησαν εἰσέτι τὴν ἰσχύν Σου!

τέτοιαις περιστάσεις νὰ βγαίνῃ κάνεις ἔξω· νὰ πιάνετε τῆς πόρταις. Ὁρίστε τόρα. Ποιὸς θὰ πληρώσῃ ὅλα αὐτὰ τὰ κανόνια...

Καὶ ἀπήντουν ἐκεῖνοι:

— Τί νὰ σοῦ κάμωμε 'μεῖς; Δὲν ἀκοῦς; ἔρχεται διαδήλωσις!

—Διαδήλωσις; Σκυλιὰ, τὰ τραπέζα, τὰς καρέκλας, τρέξετε, θὰ μᾶς τὰ σηκώσουν ὅλα.

Ἐν τούτοις ἡ *ἐρχομένη* διαδήλωσις εἶχε φθάσει πρὸ τοῦ καφεψείου.

Ἡγοῦντο αὐτῆς, ὡς σύνηθες, οἱ μάγκες τοῦ Ὡρολογίου καὶ οἱ λοῦστροι τῶν Χαυτείων, τούτων δὲ εἵποντο οἱ Πλακιῶτες καὶ οἱ Ψυριῶτες ἀναμὶξ μετὰ κλητήρων, τοῦθ' ὅπερ ὑπεδήλου, ὅτι ἡ διαδήλωσις εἶχεν ἐπίσημον χαρακτῆρα.

Ἦτο, ὡς ἔλεγον τότε, τεχνικὴ, τῇ ὑποδαυλίσει τῆς κυβερνήσεως, ὅπως ἐκκαύσῃ τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα, ἐφ' ᾧ μεταξὺ τῶν ζητωκραυγῶν ἠκούοντο καὶ αἱ προτρεπτικαὶ φωναὶ τῶν κλητήρων.—Φωνὴ παιδιὰ δυνατὰ, ὅσο πέρνει!

— Ζήτω ὁ πόλεμος, ζήτωωω!

— Στὸ παλάτι, ἐμπρὸς στὸ παλάτι!

— Ὄχι, ἀπ' ἐδῶ, στὴν ἀγγλικὴ πρεσβεία!

— Στοῦ πρωθυπουργοῦ!

— Λόγο, λόγο!

(ἀκολουθεῖ).

*
* *

Περὶ τὸ δεῖλι τῆς ἑπομένης εὑρισκόμην πρὸ τῶν μεγαλοπρεπεστάτων, εὐρυτάτων, καὶ ῥωμαντικῶν ἀνακτόρων τοῦ Οὐεστμίνστερ. Ἡ ἡμέρα ἦτο λαμπρὰ, ὡς ἡμέρα ἔκρος, καὶ ὁ περίφημος Τάμεσις ἐκύλιε ῥυθμικῶς τὰς διαυγεῖς δίνας του πλήρεις κομψῶν ἀτμοσκαφιδίων, παρὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ σκιεροῦ μεγάρου. Ἡ θαυμασία αὕτη πλευρὰ ἥτις ἐμπεριέχει ὅ,τι θεῖον δύναται νὰ παραγάγῃ ἡ ἀνθρωπίνη τέχνη, διαγράφεται φανταστικωτάτη, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ εἰς μῆκος 1000 περίπου ποδῶν, ὑπ' αὐτὴν δὲ ἀπαστράπτον πλακόστρωτον ἄνδηρον (paved terrace) ἐκτείνεται ὑπὲρ τὸ ῥεῦμα εἰς εὖρος 30 σχεδὸν ποδῶν. Ἀπέναντι τῆς Δυτικῆς πλευρᾶς, καὶ τῶν ἐκπληκτικῶν Πύργων τῆς Βικτωρίας καὶ τοῦ Ὡρολογίου, ἐκτείνεται ἐμπνέουσα ἱερὰν σοβαρότητα καὶ περίσκεψιν ἡ περίφημος καὶ ἔνδοξος Μητρόπολις τοῦ Οὐεστμίνστερ.[1] Ὀπτῶν μυστηριῶδες, ἄῤῥητον, καὶ ὑψηλὸν θέλγητρον κατέχει, τὸ μελαῖνον τοῦτο Βρεταννικὸν Πάνθεον, καὶ ὁποίας ἡδείας μελαγχολίας, φιλοσοφικῆς θλίψεως καὶ ἁγίας ῥέμβης πληροῦται ἡ ψυχή μου, ὅταν κεχηνὼς, ἀφῃρημένος, ἔκστατος, σχεδὸν δακρύων, κυλύω τὸ βλέμμα μου ἀνὰ τοὺς αὐστηροὺς ἐκείνους θόλους τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἐξομολογητοῦ Ἐδουάρδου, οἵτινες ἐμπερικλείουσι τὰ μνημεῖα τῶν μεγαλειτέρων Βασιλέων, Βασιλισσῶν, πολιτικῶν, ποιητῶν, φιλολόγων, πολεμιστῶν, καὶ καλλιτεχνῶν, τοῦ Μεγάλου Βρεταννικοῦ Ἔθνους! Λησμονῶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐκεῖ ἐλεύσεώς μου, καὶ ἀφίνομαι πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου οἰκοδομήματος εἰς παρατεταμένον θαυμασμὸν, δι' ἑκατοστὴν ἴσως φορὰν, ὅτε τὸ ὄμμα μου τυχαίως ῥίπτεται ἐπὶ τῆς κυκλικῆς ἐπιφανείας τοῦ μεγαλοπρεποῦς Ὡρολογίου, ἧς ἡ διάμετρος οὖσα 23 ποδῶν καὶ 6 δακτύλων, τὴν καθιστᾷ τὴν μεγαλειτέραν τῶν ἐπιφανειῶν ὅλων τῶν ὡρολογίων τοῦ κόσμου. Εἶναι τρίτη καὶ ἡμίσεια, καὶ τὸ Κοινοβούλιον ἄρχεται εἰς τὰς 4. Ἀναγκάζομαι ν' ἀποσυρθῶ ἐκ τῶν ῥεμβασμῶν μου, καὶ νὰ διευθυνθῶ πρὸς τὴν κυρίαν εἴσοδον τῶν πολιτειακῶν Ἀνακτόρων. Ἡ εἴσοδος αὕτη εἶναι εὐρὺς, θολώδης διάδρομος, οὗ ἡ ἀτμοσφαῖρα παρέχει τὴν ἰδιάζουσαν ὑγρὰν ὀσμὴν τῆς ἀρχαιότητος. Πρὸς τὴν δεξιὰν πλευράν του, παρατάσσονται αἱ ζοφεραὶ πύλαι τῶν Δικαστηρίων τοῦ Westminster. Εἰσέρχομαι εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν. Εἶναι θάλαμος σκαιὸς, μᾶλλον ὑγρὸς, τετράγωνος, γυμνὸς παντὸς κοσμήματος, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ὑψοῦται μεγάλη δρύϊνος ἕδρα. Ἐν αὐτῇ διακρίνεται ἡ ἐμβριθὴς, γαληνιαία, καὶ πανταχοῦ ἐξυρισμένη μορφὴ τοῦ δικαστοῦ, φέροντος τὴν λευκὴν φενάκην του, καὶ τὸν μέλανα μανδύαν του, ἀπολήγοντα ὄπισθεν εἰς περίεργον κορδύλην. Εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον τῆς ἕδρας παρατάσσονται ὁριζοντίως κανονικαὶ σανίδες, ἐφ' ὧν ἐξαπλοῦνται ὀγκώδη τινὰ βιβλία δεδεμένα ἐν σεσηπυίᾳ καὶ μηκυτιώσῃ βύρσῃ, καλυπτομένῃ εἴς τινα μέρη ὑπὸ στρωμάτων ἀράχνης· τὰ βιβλία ταῦτα ἀποτελοῦσι τὴν ἀγγλικὴν νομοθεσίαν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἡ Νομολογία τῶν δικαστηρίων των.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ θαλάμου ὑπάρχει δρύϊνον φράγμα. Ἐκτὸς αὐτοῦ εἶναι τὸ ἀκροατήριον ἀποτελούμενον κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἐκ τῶν *ἀκατεργάστων* (roughs) ἐπισκεπτομένων συνήθως τὰ δικαστήρια πρὸς ἀπόκτησιν πρακτικῆς ὠφελίμου εἰς τὰς ἐγκληματικάς των τάσεις. Ἐκτὸς τοῦ φράγματος εἶναι ἡ σφηκιὰ τῶν δικηγόρων (Barristers and sollicitors)· ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο οὐδὲν ἔθνος παραλλάσσει, καὶ πέποιθα ὅτι θὰ παρηγορηθῶσι τὰ 400 μέλη τοῦ δικηγορικοῦ σωματείου τῶν Ἀθηνῶν, μανθάνοντα τὴν κυματώδη κίνησιν τῶν ἀπείρων φενακῶν, αἵτινες διασταυροῦνται ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν Ἀγγλικῶν δικαστηρίων. Ἀναφέρω φενάκας, διότι ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἅπαντες οἱ Ἄγγλοι δικηγόροι, ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι τὴν παράδοξον καὶ κωμικὴν περιβολὴν, ἣν περιεγράψαμεν ἐνασχολούμενοι περὶ τὸν δικαστήν. Καὶ εἶναι ὅ,τι θυμηδὲς καὶ ἱλαρὸν θέαμα δι' ἕνα ξένον εὑρισκόμενον κατὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιον τοῦ ἐργώδους συρφετοῦ τῶν ἄγγλων Θεμιστοπολῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ μονότονος αὕτη uniforme, δίδει ὕφος ἀλλοκότων πολιῶν δαιμόνων, ἑτοίμων νὰ καταφάγωσι περιουσίας! Ὁ λοιπὸς χαρακτηρισμὸς τῶν δικαστηρίων τούτων ἀπαιτεῖ μόνον ὀλίγας γραμμάς. Ὁ δικαστὴς μένει ἐν τῇ θέσει του ἐν ἐντελεῖ ἀκινησίᾳ, καὶ προσοχῇ. Τὸ ἀκροατήριον, καὶ ἰδίως οἱ *ἀκατέργαστοι*, εἶναι βεβυθισμένοι εἰς βαθεῖαν μελέτην ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ δικαστοῦ, τὸν ὁποῖον παρατηροῦσιν οὐχὶ ὡς ἄνθρωπον, ἀλλ' ὡς περίεργον καινοφανὲς θηρίον. Εἷς δικηγόρος ἀγορεύει, καὶ ἡ μονότονος καὶ ξηρὰ ἀγόρευσίς του ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς γαλήνης, μοὶ ἀναμιμνήσκει τοὺς *ἑσπερινοὺς* χωρικῶν τινων παρεκκλησίων. Τὰ πάντα εἶναι ζοφερὰ ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ Δικαστοῦ, μέχρι τῶν ὑέλων τῆς θυρίδος τοῦ θαλάμου. Πρὸς στιγμὴν βλέπω ἀσθενῆ τινα ἡλιακὴν ἀκτῖνα, κατορθώσασαν μετ' ἐπίμονον πολιορκίαν, νὰ ῥίψῃ τὴν ἀμυδρὰν αἴγλην της ἐν τῷ παραδόξῳ ἐκείνῳ θαλάμῳ καὶ ἀποσυρθεῖσαν ἀμέσως ἐκεῖθεν, δίκην μυὸς καταφεύγοντος εἰς τὴν φωλεάν του ἐπὶ τῇ θέᾳ ἀπειλητικῆς γαλῆς. Ἴσως δειχθῶ γελοῖος, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ν' ἀποκρύψω, ὅτι μυριάκις θὰ προὐτίμων τὸν ἀφελῆ, εἰλικρινῆ, καὶ χαρίεστατον κύκλον τῶν δικηγόρων τῆς Ἠλείας, καὶ τὸ *πεντόφραγκον* τοῦ αἰγοκλέπτου χωρικοῦ, τῆς παγερᾶς συνανα στροφῆς τῶν ψυχρῶν ἐκείνων νομομαθῶν, ὑπὸ ζοφεροὺς θόλους, καὶ τοῦ ἑκατολίρου ἐντάλματος (Chèque) ἄγγλου τραπεζίτου. Ὑπὸ τῆς ἐκκεντρικῆς ταύτης προλήψεώς μου ἐμφορούμενος, ἑτοιμαζόμην νὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἀναχωρήσεως, ὅτε ὁ δικαστὴς ἤρχιζε ν' ἀπαγγέλλῃ τὴν ἀπόφασίν του. Ὁ κατηγορούμενος, νέος πλούσιος, ἐξυβρίσας μίαν νεάνιδα, κατεδικάζετο εἰς δέκα λιρῶν πρόστιμον. Ἀκούσας τὴν ἀπόφασιν ἀρίνει ἀναιδέστατον γέλωτα.

— Αὐτὸ εἶναι, my lord; ἐπιφωνεῖ πρὸς τὸν δικαστήν. Σᾶς εἶμαι λίαν ὑπόχρεως! (very much obliged).

Κ' ἐκρότησε δὶς τοὺς τρεῖς πρώτους δακτύλους του εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ ὑπενδύτου του, ὅθεν ἀνεδύθη ὁ ἐμμελὴς τοῦ χρυσοῦ ἦχος.

Ἐρωτῶμεν τὴν Ἀγγλικὴν νομοθεσίαν: εἶναι αὐτὸ ποινή;

Κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, διὰ τὸ μέγα τοῦτο καὶ ἐντελὲς ἔθνος, ἡ ποινικὴ νομοθεσία εἶναι Ἀχιλλήϊος πτέρνα. Εἶναι τὸ μόνον τρωτὸν μέρος του.

[Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές.]

Timesson

1 Abbey of Westminster. Ἡ μετάφρασις κυριολεκτικῶς δὲν εἶναι κατάλληλος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ νεκὴ αὐτὴ ἐπωνυμία δὲν ἔχει ἀντίστοιχον ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἡ συνδεομένη μετὰ τῶν τόπων καὶ εἴτλων τοῦ Δυτικοῦ δόγματος, προὐτίμησα διὰ τῆς μεταφράσεώς μου, νὰ ἐκφράσω τὴν οὐσίαν τῆς λέξεως.

Τύποις «ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ»